گەڕانەوەی شکۆی سینەما ... عومەر محەمەد

مێژووی سینەما لە مێژووی شانۆش جوانترو باشترە! چونکە ئەگەر شانۆ لەلای گریکەکان سەرەتا بۆ چینی ئەرستۆکراتەکان بووبێت، ئەوا مێژووی سینەما پێچەوانەیە، ئەگەر دەوڵەمەندان لە "هۆڵەکانی شانۆدا شوێنی تایبەت و کورسی تایبەتیان بەماوەی چەندساڵێک کڕی بوو"، ئەوا لە سینەمادا ئەمەیان بە نەچووەسەر، لەسەرەتای سەدەی بیستەم هەر زوو چینی دەوڵەمەندان و ئەرباب و بۆرژواکان بەتایبەتی لە ئەمریکاو ئەوروپا، دەیانویست هۆڵەکانی سینەماش وەک هۆڵەکانی شانۆ تابۆ بکەن و شوێنی تایبەتیان هەبێت .
ئەوان بە پاساوی ئەوەی ناچنە شوێنێک "هەموو کەس" بۆی بچێت، هۆڵەکانی سینەمایان بە شوێنی شیاوی خۆیان نەدەزانی، هەموو کەس مەبەستیان لە خەڵکی زەحمەتکێش کریکارو کەچبەرو چینی خوارەوەی کۆمەڵ بوو، کە ئەوسا زۆرینەی خەڵکیان پێک دەهێناو بەپارەیەکی کەم دەیانتوانی بچنە هۆڵەکانی سینەماو فیلم ببینن، هەر ئەمەش بووە گەورەترین پاڵپشتی و پشتیوانی سینەماو بازارگەرمی سینەما وەک " پیشە- هونەر" گەشەی کردو هاندەری دروستکردنی فیلم و چاککردنی هۆڵەکان و باشترکردنی شوێنی حەوانەوە و بەرهەمهێنانی فیلم بە فرۆشتن بوو.

وەک هونەرمەندی جوانە مەرگ تەها کەریمی دەنوسێت : (لەهیچ هونەرێکدا ڕۆڵی وەرگر هێندەی سینەما، چارەنوسساز نەبوو، پەیوەندی سینەماو جەماوەر ئەوەندە بەهێز بوو، هەر زوو بووە جێگەی سەرنجی سەرکردەکانی جیهان، لینین لە وتارێکیدا دەڵێت (سینەما بۆ ئێمە هونەری یەکەمە) هیتلەریش هەموو ئیمکانیاتێکی خستە بەردەستی ژنە دەرهێنەری ئەڵمانی (لینی ریفشتاڵ) ئەم دەرهێنەرە ٤٠ کامێرای لەیەک کاتدا بۆ دروستکردنی دوو فیلم دانابوو، کە باسیان لە شکۆمەندی سوپاو وەرزشکارانی ئەڵمان دەکرد.) بروانە تەها کەریمی سینەماتیک -٢٠١٣

حکومەتە یەک لەدوای یەکەکانی عێراقیش بەتایبەتی بەعسیەکان،هەموو ڕێگەیەکیان دەگرتەبەر بۆ دواخستنی کوردو چەواشەکردنیان، کاتێک زانیان سینەما ڕۆڵێکی گرنگ دەبینێ لە پشخستن و پێگەیاندنی هزری ئازادیخوازیدا، هەربەوەندە نەوەستان کە فیلمەکان سانسۆر بکەن و هۆڵەکان بخەنە ژێرچاودێریەوە، بەڵکو سیاسەتی بێزراندنی سینەماو

شکاندنی شکۆی بینەرو بە نگی زانی چوونەسینەمایان گرتەبەرو ناوهۆڵەکان و دەوروبەری سینەماکانیان پڕکرد لە سیخورو کەسانی سەرسەری و هەرچی و پەرچی و ئاژاوەگێر، ئامانج لە تێکەڵکردنی ئەم خەڵکە خراپەکارانە بە بینەران، بۆ ئەوە بوو ئەو خەڵکەی دەچوونە سینەما بەدگومان بن و بە ئارامی لە هۆڵەکانی سینەما دانەنشین و لەبینینی فیلم دوربکەونەوە، ئەم سیاسەتە تارادەیەک سەری گرت و زۆر بینەر لەسینەما تەکینەوەو زۆریش بە نهێنی دەچوونە سینەما بۆ ئەوەی بەهۆی چوونە سینەماوە ئابرویان لەکەدار نەبێ و کەسایەتیان نەکەوێتە ژێر پرسیارەوە. سینەما بە جۆرێک کەوتە ژێر پرسیارەوە هەتا وای لێهات بەهەر کەسێکی ناپەسەندیان دەگووت : دەڵێی ئەهلی بەردەم سینەماکانە .

لەم بارەیەوە ڕێنوێنکارو سینەماکاری کورد، ئاوات نامیق ئاغا لە ژمار□ ٩٣ گ□قاری مەڵبەند، بابەتێکی مێژوویی گرنگی لەبارەی سینەماوە نوسیوە لە بەشێکی نوسینەکەیدا هاتووە : (لێرەشەوە ئافرەتانی کۆمەڵی کوردەواری کەئەمێستا پابەندی□کی سیاسی و ئابوری و کۆمەڵایەتیان بە پیاوانەوە هەیە، نەیان دەتوانی خۆیان لەوان جیا بکەنەوەو بەبێ ئەوان و بێباکانە هاموشۆی شوێنە گشتیەکان وەک سینەماکان بکەن، وای لێهات بۆ سینەماچوونی خێزانی بووە شتێک لە رابوردو. ئەمە وای کرد بینەری مشەخۆرو بێ دەربەست بەسەر شانی بینەری پۆزەتیق وئارەزومەند زۆرببن، سەرەرای پەیدابونی نەریتی دزێوی قەزوان، جگەرە، محەلەبی هاویشتن، سەبارەت بە سەرکوتکردنی توخمی لەکۆمەڵگای کوردەواریدا، هەندێک لە نێرینەی هەراش وایان لەخۆیان ڕادەپەرموو، کە سینەما بکەنە ئەو شوێنەی ئارەزووەکانیانی تێدا دابمرکێننەوە، وردە وردەش سینەما وا ناوی بە جۆرێکی وابزرێندرێ کە هەرە خەڵکی خراپ بە “شەللاتی بەرسینەما ناوزەدبکرێ” بروانە مەڵبەند ژمارە ٩٣ – نەورۆزی ٢٧٠٥ی کوردی – مارتی ٢٠٠٥ . ئاوات نامیق ئاغا – سلێمانی کوردو سینەما .

بەداخەوە ڕاپەرینی ئازارو دەسەڵاتی خۆماڵیش لەدرێژەی ٢٦ ساڵی ڕابوردویدا، هەوڵێکی بۆ لابردنی ئەو تەمومژە نەداو بینەری تۆراوی لەگەڵ سینەما ئاشت نەکردەوە، هەربۆیە هێشتا هۆڵەکان کەم بینەرو شاشەکانی تیقیش بە فیلمی دۆبلاژکراوی تورکی وئێرانی گەمارۆدراون . بەهیوام کردنەوەی بەشی فیلم سازی لە کۆلێژی هونەرەجوانەکان و ڤیستیقا□ی ساڵانەی فیلم و بەرێوبەرایەتی سینەمای سلێمانی هەنگاوەکانیان بایی ئەوە تەندروست وکاریگەر بێت شکۆ بۆ سینەما بگێڕنەوە .

سلێمانی ٥/١٠/٢٠١٧

ئەو وتارەی لینین مامۆستا ئاوات نامیقیش لەنوسینەکەیدا ئاماژەی پێکردووە 1-

---

سەرچاوەکان

□- تەهاکەریمی – سینەما تیک – ٢٠١٣

□- ئاوات نامیق ئاغا، سلێمانی کوردو سینەما. بڵاوکراوەی مەڵبەند ژمارە ٩٣ –نەورۆزی ٢٧٠٥ – مارتی ٢٠٠٥ ل ٤٢ .